

vanonderuit

Krant

- voor een basisdemocratische én sociale aanpak
- redactie: Luc Van Espen, Stefaan Lanoo, Melinda De Vos, Lut Thoen, Mark Maes
- vu. Mark Maes - Willem Herreynsstraat 29 - 2800 Mechelen • Afgiftekantoor 2860 St.Kat.Waver • P209002
- is je adres niet correct of is het veranderd, laat ons iets weten

Tweemaandelijks stadskrant november – december 2008 • jaargang 7 • n° 31

Met **EXTRA** eindejaarsbijlage omtrent mobiliteit :

- Mobiliteitsproblemen als gevolg van *het nieuwe dorp* Spreeuwenhoek
 - Opiniestuk 'welkom in tramme(n)land'
- Gedwongen verhuis van Dienstencentrum De Smis

Kom, komkomkomkom, kom

Hoe hoog je een pijl ook schiet, hij valt altijd krachteloos omlaag. (Huang Po)

Ze waren weer eens bijeen, de Burgemeester en zijn Getrouwen die onze stad nu al twee van de zes jaar besturen.

Omdat het deze zitting lange tijd nogal rumoerig bleef over de van bovenaf aangekondigde nieuwe stadstram, trachtte de burgervader de gemoederen wat te bedaren. "Kom, komkomkomkom, kom!" riep hij vermanend uit en repeteerde hiermee tegelijk zijn recent in de media gelanceerde duivenlokreep als aankondiging van het grote *Stadsvisioenen-Evenement*. Het klonk als een *mantra* die verscheidene keren in deze collegebijeenkomst terugkeerde.

Die uitlaat kon hij maar al te zeer gebruiken op deze wekelijkse zitting als relativerend antwoord op de vele verzuchtingen van diverse aard, die door de Schepenen werden aangebracht. Niet dat de eensgezindheid of de collegiale uitstraling naar buiten zoek waren. Er waren zelfs géén gemengde gevoelens bij de inpassing van het fel bekritiseerde electraconsuméérbedrijf *Saturn* dat de Bruul, als drukste winkelstraat van de Stad, weer een *ansicht* moest geven. Maar ze hadden met onbegrip de kritiek vernomen van nogal wat stedelingen die hun afschuw uitspuiden over de gecreëerde verloederding en de koude, agressieve invulling nu met beton. "‘t Draait allemaal rond beton" hoor je nu uit de volksmond... Mechelaars willen hun stad immers *warmte* toedragen omwille van de typische kenmerken zoals kleinschaligheid, gezelligheid, romantiek (*‘Heerlijkheid Mechelen’*), de gezellige eet- en drinkhuizen én de detailhandel, want die maken de stad heerlijk aantrekkelijk.

Spijtig toch dat men niet goed naar de conclusies van het Stadsdebat anno 2005 heeft geluisterd waarin vele, vele Mechelaars basisdemocratisch hun bezorgdheid én hun initiatief voor hun stad hebben uitgesproken. Gaat het Stadsbestuur nog louter uit van commerciële belangen? Wordt de stad verder verbouwd op maat van de rijken? We zien met

lede ogen een stad die wordt gemolesteerd, en dat is ook een soort van *overlast*.

"Kom, komkomkomkom, kom...", suste de burgemeester. "De stad van morgen moet een mix hebben van trekpleisters die vooral de consumptie en de toerist dienen. Deze inpassing is zelfs door de zelfstandigen goedgekeurd, omdat het het eigen cliëntèlebestand zou doen helpen toenemen!" Inderdaad, volgens het winkelcomité Binnenstad-Zuid zijn ketens vaak trekkers waar zelfstandigen van kunnen meegenieten. Bovendien vindt het comité dat er beter zo'n keten in het stadscentrum komt in plaats van in de rand. Wat een wansmakelijke belangenoplossing om de hoofdstraat van de stad weer tot *huiselijkheid* te brengen! Maar de burgervader legt de welgekomen electroketen verder als volgt uit: "De Bruul geraakt dan eindelijk verlost van zijn meest storende leegstand. ... Nieuwe commerciële activiteiten zorgen er voor dat de leegstand verdwijnt, dat de beeldkwaliteit van de straat in zijn geheel verbetert en dat het shoppen er een stuk aangenamer wordt..."

De leegstand wordt hier oorzaak genoemd... Wat was er eerst Burgemeester, de kip of het ei? De kip!

Intussen is het verhaal van het nietsontziend indringen van winkelketens allesbehalve voorbij. In andere winkelstraten worden kleine handelspanden stuk voor stuk opgekocht om op termijn alweer een nieuwe winkelketen te vormen...

Nu de *nering* toch de hoofdmoot van deze zitting werd, kwamen ook de voorstellen voor het opstarten van nieuwe omvangrijke werken ter tafel. Enerzijds om de stad verder auto-luw (?) te maken, anderzijds om de leegloop als *smet op het blazoën* van een steeds aan belang winnende handelsstad te voorkomen. Enkele Schepenen gingen daar vrij ver in en vonden dat de straten moesten

worden opgedeeld in commerciële en niet-commerciële. Alles is voor hen blijkbaar maakbaar. Voor de rest wacht het Stadsbestuur dan op het privé-initiatief. Die aanpak lukt nooit of zeer moeizaam!

En wij die dachten dat een stad zich het mooist toont door zijn *eigen-aardige* diversiteit en een prettige mix van vele functies. Door functies te groeperen en straten te herleiden tot lange opritten naar parkings in de kern zal onze stad zeker zijn eigenheid verliezen en vervallen in eenzijdigheid. Als je nu (nog) een bakker, kruidenier, slager, postpunt of kapster in de onmiddellijke nabijheid vindt moet je de auto (nog) niet nemen. Naast die eenzijdige benadering van *Stad*, is er ook nog de opdeling in *rijke dorpjes* (*'gate communities'*) als een nieuw soort van ghetto's, te herkennen aan *hekkenwerk* en de in naam van de veiligheid groeiende *camera-cratie*... Sorry voor het doembeeld.

De werking van de wijkraden werd nog maar eens doorgelicht. Het is bekend dat het Stadsbestuur met de grove borstel door de inspraakgedachte gaat. Maar wijkraden zijn nu eenmaal vatbaar voor discussie, want ze denken democratisch te werken, voortgaand op volstrekt individuele impressies. In de wijkraad (centrum) komt bvb. het feit aan bod dat er enkele bewonersparkeerplaatsen zullen sneuvelen als de derde parkeercatacombe er zou komen... Niet eens een vraagteken of deze ondergrondse parkeergarage wel nodig is en waarom alweer honderdjarige bomen voor het wegstoppen van het *rollend blik* moeten sneuvelen?

De Schepen van Wijkzaken wilde ook nog maar eens de 'participatie' herdefiniëren. We weten wat het betekent als *inspraak op papier* wordt gezet... Kom, komkomkomkom, kom..., geen wijkraad die er om maalt.

Als kers op de taart van deze zitting haalde de burgervader het nieuwe tram-idee boven. De openbare vervoersmaatschappij had dit idee onlangs in de media gebracht omdat de stad niet langer zoveel bussen kan slikken. Zijn woorden waren nog niet koud of de collegeleden hadden al vragen naar het parcours dat de tram zal afleggen. Het is zeker dat dit element een frivool accent kan geven aan onze stad.

En toen kwam de besparing ter zake. Waarop kon de stad nu nog besparen? Misschien op de sjeke brochures die aan de Cultuur-belevers werden

verstuurd... Maar moest *Cultuur* niet door *iedereen* kunnen worden beleefd?

Er was ook alweer veel geld uitgegeven aan een hele resem studies over verlichting, verkeerssignalisatie, streefbeelden... Besparen kon ook door overdracht van zoveel mogelijk straten aan hogere overheden. De burgemeester beklemtoonde dat het hier inderdaad weer *om geld* draaide want, bij niet-overdracht, zou het moeilijk worden om van 's lands schatkist nog geld te verwachten. Wat een denkpieste...

Dat *het geld* van regionaal of federaal niveau komt kan niet langer een argument zijn om alles zomaar door te voeren. Het belastingsgeld van iedereen moet goed besteed worden.

De Economieschepen zuchtte bij het nieuws dat de moderne zitbank, die ze wilde plaatsen in een buurt, voor de bewoners ervan niet nodig of gewenst is. "Hangjongeren zouden wel eens zitjongeren worden en daar kan ook amok en drugdealing van komen", zeggen ze. Als we allen liever binnen zitten komt dat er zeker nog van. Maar hangjongeren kunnen ook voor de Schepen niet. Spelen mag nog, maar tot welke leeftijd en tot hoelaat?

Ach, het zal er niet op verbeteren als we de beslissingsbevoegdheid uit handen geven. Hoe minder *band* er is tussen de *kritiekaandragers*, hoe zorgelozer politici kunnen verder werken. Dat hebben we begrepen, en de participatiestrijd wordt daarom voortgezet. Kunnen wij dit tijt nog keren? Voor een stad en toekomst van iedereen ijveren?

Kom, komkomkomkom, kom: Yes we can!

En hoe zit het met de Klimaatwijken?

Net zoals een 50-tal andere teams¹, is het Klimaatteam *Vanonderuit!*, sinds begin november goe bezig met het *Beter Benutten van Energie*.

Vanonderuit! wil immers deze besparingsweddenschap met Stad en Igemo (8% in 6 maanden) uit de enge sfeer van het *besparen* halen en aantonen dat je je comfort kan verhogen door energie enkel te gebruiken waar en wanneer je ze nodig hebt. Lampen of verwarmingstoestellen die staan te branden in een kamer waar niemand vertoeft, leidt immers alleen maar tot een oncomfortabel gevoel in je portefeuille!

Bovendien willen we de one-liners, die van de ene besparingsgids naar de andere gekopieerd worden ("Draai de knop van je thermostaat 'n graadje lager!" of "Vervang je gloeilamp door een spaarlamp") vertalen naar een 50-tal praktisch

¹ Wij verkiezen deze term boven die van –wijk, omdat het geen enkele toegevoegde waarde heeft om gezinnen uit een geografische wijk te gaan groeperen, en omdat dat in de praktijk vaak ook niet het geval is.

bruikbare tips, uit het dagelijkse leven gegrepen. Daaruit blijkt dat helemaal geen ingewikkelde en dure ingrepen nodig zijn om (minstens) 8% energie te kunnen besparen. Het gaat veelal om kleine, eenvoudige ingrepen, die enkel het omdraaien van de knop in je hoofd vereisen. Hiermee onderschrijven wij ten volle het standpunt van de Bond Beter Leefmilieu, de initiatiefnemer van Klimaatwijken. *Vanonderuit!* beseft immers ten volle dat het bekomen van belastingaftrekken en subsidies voor energiebesparende investeringen (zonne-energie, warmtepomp, ..) uitgesloten is voor wie het minder goed heeft. Je moet het (vele) geld immers eerst wel op tafel leggen, vooraleer Vadertje Staat je (zo'n 2 jaar later) een deel daarvan terugbetaalt.

Tot slot willen wij *van onderuit* een signaal geven naar politici en andere machthebbers dat wij geen behoefte hebben aan bijkomende (fossiel of nucleair gestookte) elektriciteitscentrales. Uit onze meetcampagne met de energie-meter (die iedere deelnemer een poosje in bruikleen krijgt) is immers gebleken dat de sluipverbruiken van elektr(on)ische toestellen in huis (TV, stereo, computer, microgolf, enz.) makkelijk oplopen tot een continu verbruik van 100 W(att) ofte 0,1 kW (kiloWatt). Als je dat vermenigvuldigt met 4 miljoen huishoudens in België, dan loopt dat sluipverbruik op tot 400.000 kW, ofte 400 MW (megaWatt). Dat staat gelijk met het elektrisch vermogen van kerncentrale Doel 1. Als je daarbij nog eens het - uitschakelbaar- sluipverbruik telt van computers en/of elektrische werktuigen op éénieders werkplek, dan kom je makkelijk aan 800 MW. Dat staat gelijk met het vermogen van Doel 1 en Doel 2. En dan hebben we nog geen enkele inspanning gedaan om de energie-efficiëntie van onze elektrische toestellen te verhogen wanneer ze écht gebruikt worden... Redenen genoeg dus om te stellen dat we helemaal geen nieuwe elektriciteitscentrale nodig hebben, en zeker geen steenkool -gestookte. Dààrmee zouden we pas "terugkeren naar Jesu-kes tijd"!

Onze ecologische voetafdruk

Nog iets wat aansluit bij ons streven naar betere energiebenutting: de (verkleining van je) "ecologische voetafdruk". Ecologische voetafdruk is de impact die je levenswijze heeft op het leefmilieu en de grondstoffenvoorraad van onze Aarde. Deze impact kan uitgedrukt worden als het aantal hectaren (ha) grond dat nodig is om aan al je behoeften te kunnen voldoen. Ze omvat o.a. de letterlijke grondinname door je huis-met-tuintje, maar ook de oppervlakte die nodig is om graangewassen te telen voor je dagelijks brood, of voor het voeder voor slachtvee. Het omvat ook de benodigde hoeveelheid bos die zou nodig zijn voor de houtproductie om je van meubelen en schrijnwerk te voorzien, maar ook om je 's winters lekker warm te houden, enz.

Als de som van al die benodigde hectaren van alle mensen op aarde groter is dan de beschikbare (en bruikbare) landoppervlakte op aarde, dan is er een probleem. En dat probleem bestaat op dit ogenblik: als iedereen zou leven zoals wij Belgen plegen te doen, dan zouden we zowat 3 aardes nodig hebben ...

Energieverbruik vormt een onderdeel van die ecologische voetafdruk, maar evenzeer voedselgewoonten, grondstoffenverbruik, enz.

Als je wil weten welk effect je energieverbruik heeft op je Ecologische Voetafdruk, met hoeveel ha die afdruk is verminderd sinds je begonnen bent met Klimaatwijken, en wat het efficiëntst is voor het verkleinen van die afdruk, nl. een biefstuk per week minder eten, of iedere week 100 km minder met de auto rijden, dan kan je dat allemaal te weten komen op: www.ecolife.be

Weet u deze Blarenbergbulten liggen? Naast het containerpark in het industriepark Mechelen-Noord. Deze 'groene' afvalhopen zullen de volgende generaties misschien als de *groene heuvels van Mechelen* aanzien, of als de voetafdruk van de vorige generaties... (zie ook *vanonderuitkrant* nr. 3 op www.vanonderuit.be).

Wordt Het Clarenhof betaal- en doorwaadbaar?

Lezers schrijven ons dat, in verband met het woonproject Het Clarenhof (www.hetclarenhof.be), er lessen getrokken moeten worden uit o.a. de reacties van geïnteresseerden voor het woonproject Papenhof (wijk Nekkerspoel), die ontgoocheld en ook een beetje boos afdropen op de infovergadering (zie ook reacties op mechelenblogt) wegens

financieel absoluut niet haalbaar voor een doorsnee-gezin. Nog vinden lezers dat het Stadsbestuur geen correcte inschatting maakt van wat een doorsnee-gezin is in deze tijden en wat zo'n gezin verdient en dus kan afdragen voor de afbetaling van een huis. Tenzij de communicatie gewoon heel erg fout zit.

"Van de prijzen die mikken op 'jonge gezinnen' kan je nog enkel achterover vallen. Heel veel jonge gezinnen kunnen dit niet betalen zonder hulp van thuis", klinkt het.

Naast het prijskaartje rijst de vraag naar de doorwaadbaarheid van de nieuwe site. Er slingert zich wel een 'straatje' door, maar het is af te wachten of dit alweer met hekkens 'van de buitenwereld' zal worden afgesloten zoals in het Patershof (voormalige karmelietentuin Heihoek) of op de Lamotsite die in de stijl van *gate-communities* voortgang kennen. *Wijken in wijken* dus. Dan wordt alweer aan *clusterbouw* gedaan, met een afkeer van een sociaal ingerichte stad waar doorwaadbaarheid veiligheid en herbergzaamheid inhoudt. Er wordt nog steeds in *apartheid* van nieuwe wooneenheden gedacht. Onze stad is al *hek*-tisch genoeg. In Mechelen zijn een hele reeks van straatjes – doorsteekjes die de sociale controle zouden vergroten – te vinden. Jammerlijk zijn ze om een of andere 'eigendomsreden' afgesloten van het Openbare domein.

Zo'n doorsteekjes hebben de charme van bvb. het Standonck- en het Paardestraatje of de Schoolstraat. Ze herinneren ons aan een (historisch) verband en stralen huiselijkheid uit, een thuis-in-de-stad-gevoel.

o.a. in de Bafferstraat lopen we ze meestal voorbij

Uitgelicht

- Agenda

✍ **Vormingplus** – Hanswijkstraat 74 – www.vormingplusregiomechelen.be - tel. 015/43 21 20:

- **'Rondom prison'** : zeer boeiende, warm aanbevolen reeks met wandeling over de gevangenisgeschiedenis in Mechelen, een rondleiding in de Mechelse gevangenis, een gesprek met gedetineerden en met slachtoffers. Je (bevooroordeelde) visie op gevangenen en gedetineerden wordt zowat omgeploegd. Boeiende mensen bij de kritische stadsgidsen, bij de penitentiaire bedienden, bij de mensen in detentie die ons een gesprek toestonden. Snel inschrijven voor de volgende sessie!
- Wandeling **'Wonen in een historische stad'** met Mechelenbinnenstebuiten op 27/3/9 om 14 u aan Opsinjoor – Grote Markt Mechelen
- **Café Parole Mechelen**: 2 interessante donderdagavonden-praatcafés met 'Kan je democratie exporteren' (19/2/9) en 'De generatie Einstein – Opgroeien in de informatiemaatschappij' (26/3/9). Snel inschrijven is gewenst!

✍ **Mobiliteitsdebat** : dinsdag 10/2/2009 in café Melaan (meer details in *vanonderuitkrant* 32 – 1/2009)

- Uitgelezen

- **'De heining'** van Jan van Loy – over woon-enclaves in onze steden – uitg. Nieuw A'dam
- **'Geluk! Voorbij de hyperconsumptie, haast en hufferigheid'** van Femke Halsema – uitg Bert Bakker
- **'Het spook van '68 – de ontsporing van een ideaal'** van Gust De Meyer - Wim Schamp - Frank Thevissen – uitg. Pelckmans
- **'Leve de vrijheid – hoe ontkom ik aan de cultuur van het moeten'** – Tom Hodgkinson – uitg. Meulenhoff